

...

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.VII.20.023/2023/7. szám

A tanács tagjai: Dr. Orosz Árpád a tanács elnöke

Dr. Gyarmathy Judit előadó bíró

Dr. Suba Ildikó bíró

Dr. Tánczos Rita bíró

Dr. Varga Edit bíró

A felperes

A felperes képviselője: Rim Ügyvédi Iroda

ügyintéző: Dr. Rim Zsuzsanna ügyvéd

Az alperes

A per tárgya: végrendelet érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: II. rendű felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma: Budapest Környéki Törvényszék

3.Pf.20.355/2022/9.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma: Budakörnyéki Járásbíróság
5.P.20.079/2020/100.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.20.355/2022/9. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

A le nem rótt 800.000 (nyolcszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A II. rendű felperes és az alperes R. I. (a továbbiakban: örökhagyó) gyermekei. Az örökhagyó kizárólagos tulajdonában állt az X. szám alatti ingatlan (a továbbiakban: s. ingatlan) és a Y szám alatt található ingatlan (a továbbiakban: b ingatlan).

[2] Az s. ingatlanban az örökhagyóval lakott a II. rendű felperes, majd 2004. évtől az örökhagyó harmadik gyermeke is – aki a perben korábban I. rendű felperesként vett részt –, de egy külön bejáratú lakásban. Ezt követően a II. rendű felperes az örökhagyó felszólítására a s. ingatlant elhagyta, és az örökhagyóval ezek után kapcsolatot nem tartott.

[3] Az örökhagyó 2014. évben súlyos rákos betegséggel küzdött, a kezelés során fájdalomcsillapítókat is kapott. Az örökhagyó 2014. július 17-én bankszámlát nyitott, amelyhez az alperes gyermekének hozzáférési joga volt, és az örökhagyó rendelkezése alapján ő volt a bankszámlának a halál esetére szóló kedvezményezettje is. Az örökhagyó 2014. július 22-én a b. ingatlant eladta 4.600.000 forint vételárért.

[4] 2014. július 24-én az örökhagyó ügyvéd közreműködésével végrendeletet (a továbbiakban: végrendelet) készített és azt az ügyvéd, valamint a végrendeleti tanúk jelenlétében aláírta. Végrendeletében a II. rendű felperest az örökségből kitagadta és az alperest nevezte örökösének.

[5] 2014. augusztus 1-jén az örökhagyó elhunyt. A s. ingatlan forgalmi értéke ekkor 24.000.000 forint volt.

[6] Az örökhagyó hagyatékát a közjegyző a 2015. szeptember 3-án kelt hagyatékátadó végzésével ideiglenes hatállyal az alperesnek mint végrendeleti örökösnek adta át.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

[7] A II. rendű felperes a módosított keresetében elsődlegesen a végrendelet érvénytelenségének, és ennek folytán annak a megállapítását kérte, hogy az örökhagyó halálakor meglévő vagyonának $\frac{1}{3}$ részben ő a törvényes örököse. Arra az esetre, ha az elsődleges keresete nem vezetne eredményre, másodlagosan annak megállapítását kérte, hogy az öröklésre nem érdemtelen, ezért kötelesrészre jogosult, és kérte az alperest 16.556.000 forint és kamata megfizetésére kötelezni.

[8] Az elsődleges keresetét azzal indokolta, hogy a végrendelet megtételekor az örökhagyó álláspontja szerint a végrendelet megtételéhez szükséges belátási képességgel nem rendelkezett, hiszen súlyos betegséggel küzdött, ezért a halálát megelőzően már hónapokig morfium tapaszokat kapott a fájdalmai enyhítésére, amelyek miatt a tudatállapota a haláláig erősen befolyásolt volt. Hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:9. § (1) bekezdésére és 7:11. § (2) bekezdésére.

[9] Másodlagos keresete kapcsán állította, hogy az öröklésre nem érdemtelen, mivel az örökhagyó szükségleteiről gondoskodott, és kapcsolatuk az örökhagyó magatartására visszavezethető okból szakadt meg.

[10] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy az örökhagyó a végrendelet megtételekor szellemi képessége teljes birtokában volt, és minden befolyástól mentesen döntött úgy, hogy II. rendű felperest az öröklésből a kötelesrészre is kiterjedően „kizárja”.

Az első- és másodfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 2.670.588 forintot és ennek kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[12] Indokolása szerint – a Ptk. 2:9. § (1) bekezdése alapján – arra is tekintettel, hogy az örökhagyó nem vitásan nem állt sem cselekvőképességet korlátozó, sem kizáró gondnokság hatálya alatt, azt vizsgálta, hogy az örökhagyó ügyei viteléhez szükséges belátási képessége a végintézkedése megtételekor teljesen hiányzott-e. Utalt arra, hogy a II. rendű felperes ezt elsődlegesen az örökhagyó által a betegsége miatt szedett fájdalomcsillapító szerek, illetve használt fájdalomcsillapító tapasz bódító hatására vezette vissza. Az eljárás során kihallgatott tanúk vallomása és a per során beszerzett igazságügyi orvosszakértői szakvélemény alapján azt állapította meg, hogy az örökhagyó a végrendeletalkotásakor az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel rendelkezett, így az elsődleges kereseti kérelmet nem találta alaposnak.

[13] A másodlagos kereseti kérelemmel összefüggésben az eljárás során kihallgatott tanúk vallomását értékelve megállapította, hogy a II. rendű felperes személyét érintően a végrendeletben hivatkozott kitagadási okok nem álltak fenn, ezért az örökhagyó a végrendeletében a II. rendű felperest érvényesen nem tagadta ki, ebből következően a II. rendű felperes kötelesrészre jogosult.

[14] A fentiek okán vizsgálta, hogy mi képezi a kötelesrész alapját, és ennek keretében az s. ingatlan hagyaték megnyíltakori forgalmi értékét a perben kirendelt igazságügyi szakértő többször kiegészített és a kiegészítéseket követően aggálytalannak tekintett szakvéleménye alapján 24.000.000 forintban, a hagyaték tiszta értékét – a hagyatéki terhek levonásával – összesen 19.688.289 forintban, míg a kötelesrész alapját – figyelembe véve, hogy a b. ingatlan vételárából 4.347.000 forint került az alperes gyermekének birtokába – 24.035.289 forintban határozta meg.

[15] Tekintettel arra, hogy az örökhagyónak a II. rendű felperessel együtt három gyermeke volt, megállapította, hogy a II. rendű felperesnek a hagyaték $\frac{1}{3}$ részére lett volna joga törvényes örökösként, amelynek $\frac{1}{3}$ -a – azaz a kötelesrész alapjának $\frac{1}{9}$ része – illeti meg kötelesrész címén a Ptk. 7:82. § (1) bekezdése alapján.

[16] A II. rendű felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében – nem érintve annak a kötelesrész megfizetésére vonatkozó, fellebbezéssel nem támadott rendelkezését – helybenhagyta.

[17] Döntése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges és egyben elégséges terjedelemben lefolytatta, a bizonyítás anyagát összességében megfelelően értékelte. Kiemelte: a II. rendű felperesnek kétséget kizáróan kellett volna bizonyítania, hogy az örökhagyónak a végintézkedés megtételekor teljesen hiányzott az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége, de az általa rendelkezésre bocsátott bizonyítékok legfeljebb csak arra voltak elegendők, hogy ebben kétséget ébresszenek. Így módon megállapította: a II. rendű felperesnek nem sikerült kétséget kizáróan bizonyítania, hogy a végrendelet megtételekor az örökhagyó belátási képessége teljes mértékben hiányzott.

[18] Ebben a körben nem értett egyet azzal a fellebbezési érveléssel, hogy P. és dr. Á. tanú, valamint a további orvos tanúk vallomása megdönthetné az orvosszakértői szakvéleményben foglaltakat, mivel azok feltételezésekre épültek, nem voltak elég konkrétak, továbbá az orvos tanúk vallomása „adathiányos” volt. A szóban is kiegészített szakértői vélemény alapján kiemelte: a szakértők valamennyi gyógyszer tekintetében vizsgálták a hatásmechanizmust, és megállapították, hogy az egyes gyógyszereknek nincs tudatmódosító hatása. Indokolása szerint az orvosszakértők értékelték a rendelkezésre álló tanúvallomásokat, és az orvosszakértői vélemény megalapozottságát megerősítő tényként értékelte, hogy a szakértők arra figyelemmel nem nyilatkoztak valamennyi kérdésre, hogy jogi minősítést nem tehetnek szakértői véleményben.

[19] Az ingatlanforgalmi szakértői véleményt is alkalmasnak tartotta a bizonyítékként való értékelésre. A II. rendű felperesnek az s. ingatlan értékének megállapítását támadó fellebbezési érvelésével szemben rámutatott: az ingatlanforgalmi szakértő „levezette” az általa alkalmazott – három – módszert, számításának módszere követhető, és indokolása

szerint a következetes bírói gyakorlat alapján nem elvárható, hogy a teljes módszertant leírja a szakértő. Megállapította, hogy a szakértői vélemény kialakításához szükséges adatok teljeskörűen nem álltak a szakértő rendelkezésére, azonban ennek indokait a szakértő megadta. Utalt arra, hogy a szakértő által vizsgált időszakban, a hagyaték megnyíltakor a válság hatása még érezhető volt, az árak alacsonyak voltak, kevés eladó ingatlan volt, az s. ingatlanhoz hasonló paraméterekkel rendelkező ingatlant a vizsgált időszakban nem hirdettek meg. Hozzátette, hogy az igazságügyi szakértő az ingatlan tényleges állapotát értékelte, de a II. rendű felperes nem volt elzárva attól, hogy ebben a körben maga szolgáltatson adatot a szakértőnek vagy a bíróságnak, különös figyelemmel arra, hogy magánszakértőhöz fordult. A felperes által igénybe vett magánszakértői véleményt azonban a szakértői véleménnyel szemben alapos kétség támasztására nem találta alkalmasnak. A II. rendű felperes szakértői véleménnyel szemben felhozott kifogásait akként értékelte, hogy azok – konkrét adatok, az ingatlanra vonatkozó okiratok hiányában – nem adnak alapot további szakértő kirendelésére.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[20] A jogerős ítélet ellen a II. rendű felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben – annak tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a keresete teljesítését, másodlagosan a jogerős ítéletnek az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és határozat hozatalára utasítását kérte.

[21] Álláspontja szerint az ügyben eljáró első- és másodfokú bíróság tévesen értelmezte és alkalmazta a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését és a régi Pp. 182. § (3) bekezdését.

[22] Kifogásolta, hogy a bíróságok helytelenül mérlegelték a rendelkezésére álló bizonyítékokat az örökhagyó végrendelkezési képességéhez szükséges belátási képességének megállapíthatósága vonatkozásában.

[23] Fenntartotta, hogy az örökhagyó a végrendelet megtételekor nem rendelkezett az ügyei viteléhez szükséges belátási képességgel, a súlyos betegsége folytán előállott egészségi állapota miatt. Ez utóbbi álláspontja szerint köztudomású tény, amelyet a régi Pp. 163. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie, azonban ezt elmulasztotta, a másodfokú bíróság pedig tévesen elmulasztotta ennek értékelését.

[24] Állította: az örökhagyó elmeállapotára vonatkozó orvosszakértői szakvélemény aggályos, bizonyítékként nem vehető figyelembe. Ennek okát abban jelölte meg, hogy a szakértők a tanúvallomásokban foglaltakat tényként kezelve alkották meg a véleményüket, több esetben azokból „irreleváns” részeket idézve. Álláspontja szerint ehelyett az orvosi kompetencia alapján azt kellett volna értékelnie a szakértőknek, hogy az örökhagyó által szedett gyógyszerek, tapaszok, nyugtatók milyen hatások kiváltására alkalmasak és azok milyen módon befolyásolhatták őt a végrendelkezési képességében. Rámutatott: több alkalommal is jelezte az orvosszakértői szakvéleménnyel kapcsolatos aggályait, az elsőfokú bíróság azonban a régi Pp. 182. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak ellenére új szakértőt nem rendelt ki és – bár a bizonyítékok egybevetésével akár más következtetésre is juthatott volna – elfogadta ítélezése alapjául ezt a bizonyítékot. A másodfokú bíróság a fellebbezésében erre

vonatkozóan előadott kifogását nem fogadta el, ami okfejtése szerint a jogerős ítéletet is megalapozatlanná teszi.

[25] Kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok a végrendelkezési képességhez szükséges belátási képesség körében nem értékelték azt, hogy az örökhagyó a végintézkedés megtételének időpontjában a fizikai állapota okozta tudatbeszűkülés okán cselekvőképtelen állapotban volt. Utalt arra, hogy a végrendelet megtételét közvetlenül megelőző időszakban több tanú (dr. Sz., az örökhagyó orvosa, F., P.) is nyilatkozott az örökhagyó rendkívül rossz fizikai állapota okozta belátási képességének hiányáról, és ez következik a kórház tájékoztatásából is. Sérelmezte azt is, hogy az eljáró bíróságok nem oldották fel az örökhagyó kiváló szellemi állapotára és az arra vonatkozó állítások közötti ellentmondást, hogy az örökhagyó magáról is alig tudott gondoskodni.

[26] Hivatkozott arra is: az ingatlanforgalmi szakvélemény önmagának ellentmondó, hiányos, aggályos, és azt a többszöri kiegészítés sem tette aggálytalanná. Utalt arra, hogy a kifogásai többnyire figyelmen kívül maradtak, így a többi között az is, hogy a szakértő az ingatlan telekárát és a felépítmény árát nem határozta meg külön; a 2014. évhez képest csak egy évvel korábbi adatokból dolgozott, de nem használta fel az egy évvel későbbi adatokat; a felhasznált összehasonlító adatoknál a telkek területe jóval kisebb volt, mint a perbeli ingatlan esetében; az összehasonlításnál alapul vett ingatlanok egyike sem összehasonlítható a perbelivel; nem szolgáltatott indokot arra, hogy az értékelt ingatlanok átlagára jelentősen eltér a perbeli ingatlanétól; az összehasonlítás módszertanát, számításait, korrekcióját nem részletezte; a perbeli épület alapterületét nem mérte fel, majd a megjelölt alapterületnek nem adta indokát; a felújítás előtti állapotra vonatkozóan adott értékvéleményt, amelyet tovább csökkentett a korábbi I. rendű felperes által elvégzett felújítások értékével, így a felújítást kétszeresen számolta.

[27] Álláspontja szerint az ügyben eljáró bíróságok megsértették a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabályokat is. A régi Pp. 206. (1) bekezdése vonatkozásában utalt az ítélezési gyakorlatra, amely szerint a felülvizsgálat csak arra szorítkozhat, hogy a mérlegelés körébe vont adatok, tények értékelésénél nincs-e nyilvánvalóan helytelen következtetés. Érvelése szerint az orvosszakértői szakvéleményt nem lehetett volna figyelembe venni, mivel hiányosságai, hibái nem voltak orvosolhatók arra tekintettel, hogy a belátási képesség megállapításakor döntően a tanúk közlésére épített. Ebből következő álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a szakvéleményt ki kellett volna zárnia a bizonyítékok köréből, és helytelen volt erre alapoznia a tényállást, amely így okszerűtlenné vált. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság okszerűtlen ténymegállapításai nem kötik a Kúriát, és nem kizárt az sem, hogy a bíróság a szakértői véleménytől eltérő álláspontot fogadjon el, e körben utalt a BH 2003.343. számon megjelent eseti döntésre.

[28] Kifogásolta: azt, hogy a bíróság nem jelenítette meg a határozat indokolásában azt, hogy a szakvéleményt elfogadta és ítéletének alapjául tette, vagy elvetette, illetve mellőzte azt, holott hivatalból köteles vizsgálni, hogy a szakvélemény meggyőző-e. E körben a BH 1980.138. számon megjelent eseti döntésre is hivatkozott.

[29] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megsértette a régi Pp. 182. § (3) bekezdését, amikor nem mérlegelte azt, hogy az ingatlanforgalmi szakvélemény az adó- és

értékbizonyítvánnyal összevetve aggályos, homályos és önmagának ellentmondó megállapításokat tartalmaz, így helytelen következtetésre jutott, a bizonyítékok tekintetében lefolytatott mérlegelése jogszabálysértő.

[30] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[31] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[32] A régi Pp. 270. § (2) bekezdésének és 275. § (3) és (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja valamely anyagi jogi vagy – ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása van – eljárási szabálysértés.

[33] A Kúria mindenekelőtt kiemeli: a végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránti perben az örökhagyó belátási képességének hiányára alapítottan a végrendelet érvénytelenségét csak akkor lehet megállapítani, ha az örökhagyó végintézkedés időpontjában fennálló úgynevezett állapot-cselekvőképtelensége minden kétséget kizáró módon bizonyított. Ennek bizonyítása – erre való hivatkozása esetén – a törvényes örökös felperest terheli [Ptk. 2:9. § (1) bekezdés, 7:11. §]. Az örökhagyó cselekvőképtelenségét tehát egyértelmű és kategorikus szakértői vélemény alapján lehet megállapítani (Kúria Pfv.I.21.454/2012/4., Pfv.I.20.149/2013/5., Pfv.I.20.180/2018/14.).

[34] A régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére alapított felülvizsgálati érveléssel kapcsolatban a Kúria rámutat arra is, hogy a felülvizsgálati eljárás mint rendkívüli jogorvoslati eljárás során általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az ügyben eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont peradatokat, a felek személyes előadása, a bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre. A bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH 2013.119., Pfv.I.21.532/2019/7., Pfv.II.20.280/2022/10.).

[35] Az előzőekben kifejtettek szerint nyilvánvalóan okszerűtlen a mérlegelés akkor, ha a rendelkezésre álló bizonyítékokból a bíróság által levont következtetésre nem lehet jutni. Az adott esetben az ügyben eljáró bíróságok részéről ilyen eljárási szabálysértés nem volt megállapítható. A fentiek alapján kétségtelen, hogy annak megállapítása: az örökhagyó belátási képességét a végrendeletalkotásakor az általa használt gyógyszerek mennyiben befolyásolták, különleges szakértelmet igényel, és szakértői bizonyítást tesz szükségessé, amelynek keretében a perben kirendelt szakértőnek az örökhagyó anamnézisének és az általa szedett gyógyszerek hatásait is értékelnie kellett. A szakértő a felülvizsgálati kérelemben foglaltaktól eltérően mindezek figyelembevételével alakította ki a véleményét, a belátási képesség hiányára azonban kategorikus megállapítást nem tett. Az orvosszakértői

véleménynek az a megállapítása, amely szerint az örökhagyó által használt fájdalomcsillapító tapaszok, gyógyszerek, nyugtatók a tudat éberségét befolyásolhatták, ugyancsak a szakértői véleményből megállapíthatóan, nem jelenti azt, hogy tudatmódosító hatásuk lenne.

[36] A Kúria mindazonáltal rámutat: a perben kihallgatott tanúk egyike sem tett olyan vallomást, amely alapján azt lehetett volna megállapítani, hogy az örökhagyónak a végintézkedéskor hiányzott volna a belátási képessége. Mindemellett nem áll fenn tényleges ellentmondás az örökhagyó kiváló szellemi állapotára és rossz fizikai állapotára vonatkozó tanúvallomások között. Az a körülmény, hogy az örökhagyó magáról nem vagy nehezen tudott gondoskodni a végrendelet tételének időpontjában, nem jelenti a belátási képességének hiányát.

[37] Erre is figyelemmel a másodfokú bíróság a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének mindenben megfelelő alkalmazásával, a rendelkezésre álló orvosszakértői szakvélemény, a tanúvallomások (köztük az orvos tanú) és a bizonyítási eljárás során felmerült további bizonyítékok (pl. orvosi iratok) egybevetése alapján, mérlegeléssel – azokat a maguk összességében értékelve és meggyőződése szerint elbírálvá – helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az örökhagyó belátási képessége a végrendelet tételekor nem hiányzott. Ebből következően a végrendelet érvénytelenségének a II. rendű felperes által megjelölt oka nem áll fenn.

[38] Az ingatlanforgalmi szakvéleménnyel kapcsolatos felülvizsgálati érveléssel összefüggésben a Kúria hangsúlyozza: a régi Pp. 182. § (3) bekezdése alapján más szakértő kirendelését az teheti indokoltá, ha megállapítható, hogy nyomatékos kétség fér a perszakértő szakvéleményéhez (Kúria Pfv.I.21.017/2022/16.). Ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy a szakvélemény teljes, ellentmondást nem tartalmaz, akkor újabb szakértő kirendelésére nincs szükség (Kúria Pfv.II.20.343/2022/9.). E szempontokat figyelembe véve a rendelkezésre álló peradatok alapján új ingatlanforgalmi szakértő kirendelése nem volt indokolt.

[39] A szakértő – a felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben – a szakvéleménnyel kapcsolatos kifogásokat megválaszolta, megjelölte az ingatlan értékelésének alkalmazott módszerét, és a 2014. évre általa becsült forgalmi érték megállapításának szempontjait is. E körben – amint arra a másodfokú bíróság is utalt – figyelembe kell venni, hogy a szakértőnek a szakértői vélemény kialakításához szükséges adatok teljeskörűen nem álltak a rendelkezésére a szakértő által vizsgált időszak sajátosságainak, a gazdasági válság hatásainak okán. A szakértő egyebekben a lakóépület alapterülete meghatározásának indokát is megadta.

[40] A szakértő szakvéleményének utolsó kiegészítésében a kiindulási ingatlanforgalmi értéket a 2014. szeptember 12-én kelt adó- és értékbizonyítványban szereplő forgalmi értékre módosította, amelyből levonta az I. rendű felperes által 2009 évben elvégzett felújítási munkák értékmódosító hatását. Ezért megalapozatlan volt a II. rendű alperesnek az a kifogása, hogy az I. rendű felperes által elvégzett felújítások értékét kétszeresen számolta el, mivel nem a felújítás előtti állapotban értékelte az ingatlant.

[41] A Kúria maradéktalanul egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy a II. rendű felperesnek lehetősége volt az ingatlanforgalmi szakvélemény cáfolatára konkrét adatok

szolgáltatására, de ilyet még az általa igénybe vett magánszakértői vélemény sem tartalmaz. Annak pedig nincs ügydöntő jelentősége, hogy a s. ingatlanban a telek és a felépítmény értékét külön nem határozta meg a szakértő.

[42] A fentiekre figyelemmel nem állapítható meg, hogy az ingatlanforgalmi szakvélemény önmagának ellentmondó, hiányos, aggályos. Ezért új szakértő kirendelése nem volt indokolt, így módon a jogerős ítélet a régi Pp. 182. § (3) bekezdését sem sérti.

[43] Mindezekre tekintettel a Kúria a nem jogszabálysértő jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[44] A II. rendű felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése, a régi Pp. 84. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján a személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2023. május 3.

Dr. Orosz Árpád s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyarmathy Judit s.k. előadó bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Tanczos Rita s.k. bíró, Dr. Varga Edit s.k. bíró